

Список використаної літератури

1. Milgram S. Behavioral Study of Obedience / S. Milgram // Journal of Abnormal and Social Psychology. – 1963. – No. 67. – P. 371–378.
2. Oxford Advanced Learner's Dictionary. – Mode of access: <http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
3. Roget's Thesaurus. – Mode of access: <http://www.roget.org/>
4. Snow C. P. The Physicists / C. P. Snow. – House of Stratus, 2010. – 150 p.
5. Visuwords. – Mode of access: <http://www.visuwords.com/>
6. WordNet. – Mode of access: <http://wordnetweb.princeton.edu/>

Рудик И. Н. Функционально-семантические особенности вербализации покорности в современном английском языке.

Аннотация

В статье осуществляется попытка определить семантическую структуру лексической единицы obedient, а также установить особенности функционирования понятия покорности с помощью его концептуального анализа. В семантической структуре лексической единицы obedient выделены основные признаки, которые образуют ядро её семантической структуры. Анализ сочетаемости прилагательного obedient свидетельствует о стереотипном ассоциировании покорности со слугами, детьми, женщинами и животными. Путем использования элементов концептуального анализа установлены базовые и периферические элементы фрейма 'compliance', который активизирует лексическая единица obedient.

Ключевые слова: покорность, семантический признак, ядро семантической структуры, базовые элементы фрейма, периферические элементы фрейма.

Rudyk I. M. Functional and semantic peculiarities of verbalizing obedience in Modern English.

Summary

The objective of the paper is to determine the semantic and conceptual characteristics of the notion of obedience by means of carrying out the following tasks: to analyze the semantic structure of the lexical unit obedient, to register its collocations, as well as to outline functional peculiarities of the notion of obedience through its conceptual analysis. Thus, the object of the research is semantic and conceptual peculiarities of the lexical unit obedient.

The semantic structure of the lexical unit obedient is found to contain features that constitute its nucleus and periphery. The analysis of nouns collocated with the adjective obedient suggests that obedience is routinely associated with servants, children, women and animals.

At the next stage, the research takes a look at the functional peculiarities of the notion of obedience by performing its conceptual analysis. The lexical unit 'obedient' is found to evoke the Compliance frame that contains core frame elements and non-core frame elements. Core frame elements include: protagonist, norms, acts and states of affairs. The Compliance frame, in its turn, has two parent frames – 1) Social behavior evaluation i 2) Satisfying frame.

The perspectives of the research lie in the realm of cognitive studies and communication studies.

Key words: obedience, semantic feature, semantic nucleus, core frame elements, non-core frame elements.

УДК 811.111'06'373.611'373.43

Сабан О. В.,

*асистент кафедри прикладної лінгвістики
Національного університету «Львівська політехніка»*

E-mail: oleesya@yahoo.com

Матковська О. Й.,

*асистент кафедри прикладної лінгвістики
Національного університету «Львівська політехніка»*

E-mail: olenamy@ukr.net

СЛОВОТВІРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕПОНІМІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У статті розглянуто особливості словотвору okazіоналізмів та неологізмів у сучасній англійській мові, твірною основою для яких є епоніми, зокрема імена президентів США початку ХХІ ст. Проаналізовано їхню структуру та семантику. Встановлено, що словоскладання є найпродуктивнішим способом словотвору відепонімних лексичних одиниць.

Ключові слова: неологізм, okazіоналізм, епонім, словотвір, сучасна англійська мова.

Питання еволюції мови завжди були й досі залишаються актуальними у сучасному мовознавстві. Основним засобом збільшення словникового складу сучасної англійської мови вважають словотвір [5]. Оскільки англійська мова як мова міжнародного спілкування та мова, яка впливає на розвиток та зміну інших мов, зокрема української, на сучасному етапі розвивається

шаленими темпами, важливо і цікаво постійно відслідковувати тенденції її розвитку. Це, у свою чергу, вимагає накопичення нових знань і умінь, а також формування нових ідей та використання оновлених методик.

Мета цього дослідження – з'ясувати лінгвокультурні особливості утворення відепонімних okazionalizmів та neologizmів у сучасній англійській мові, а також проаналізувати їхні структурні та семантичні характеристики. Об'єктом дослідження є лексичні одиниці, твірною основою для яких є епоніми – імена президентів США початку ХХІ ст. Джорджа Вокера Буша, Барака Обами та новообраного президента Дональда Трампа. Предметом вивчення є структурні та семантичні особливості таких новотворів. Матеріалом дослідження обрано онлайн словники сленгу і неологізмів (Urban Dictionary, Wiktionary та The Rice University Neologisms Database), тематичний словник слів, похідних від епоніма Barack Obama, Slate's Dictionary of Obamaisms (Encyclopedia Baracknanna), а також традиційні онлайн словники, які містять лексику американського варіанту англійської мови (Merriam-Webster Dictionary and Thesaurus, Oxford Advanced American Dictionary і Collins English Dictionary).

Багато відомих зарубіжних та вітчизняних лінгвістів присвятили свої праці вивченню питання неології загалом, а також її окремих аспектів (передусім J. Algeo, L. Bauer, M. Cohen, D. Crystal, P. Gilbert, K. Kuiper, W. Lee, Ю. Антюфеева, Ю. Зацний, О. Земська, Ж. Колоїз, Н. Котелова, О. Фоменко та ін.

Аналіз епонімних найменувань також займає важливе місце з-поміж багатьох проблем, які вивчає сучасне мовознавство. Згідно з визначенням Merriam-Webster Dictionary, епонім – це «той, на честь кого або чого щось було (ймовірно) названо», а також «назва, як-от лікарського засобу, чи захворювання), як базується на, чи утворена від епоніма» [11]. Отже, епонімом є як твірна, так і похідна лексична одиниця. Виходячи за межі онімного простору, власна назва набуває загального значення, нових властивостей і функцій <...>. Власні імена, ужиті в значенні загальних, виступають не лише як самостійні лексеми <...>, а й як твірні основи <...>, складники словосполучень <...> і фразеологічних одиниць [3, с. 7]. Brendan McGuigan зауважує, що «епонім подібний до алюзії, оскільки він посилається на певну відому особу, щоб пов'язати притаманні йому чи їй риси із кимось іншим» [10, с. 79]. Тому можна стверджувати, що лексичні одиниці, утворені від епонімів, наповнені алюзивним змістом. Наприклад, okazionalizm *Obamacaust* («знищення уряду чи економіки» [15]), натякаючи на можливі наслідки, вводить читача / слухача у контекст соціально-економічної політики президента Барака Обами, вказуючи на її схожість із історичними подіями, а саме періодом масового переслідування і знищення євреїв і циган у Німеччині під час Другої світової війни.

Процес утворення слів від імен президентів Сполучених Штатів Америки, хоча і не є новим явищем, набуває стрімкої популярності, а самі новотвори є відзеркаленням словотвірних процесів у англійській мові загалом. Авторами є журналісти, оглядачі, блогери, пересічні користувачі соціальних мереж тощо. Наприклад, американський художник-гуморист та режисер Berkeley Breathed є автором okazionalizmu *Stormtrumper* на позначення прихильників Дональда Трампа [15]. Самі ж новотвори привертають увагу лінгвістів. Наприклад, дві статті О. Фоменко присвячені «Бренду Барак Обама» [7] та неологізмам, утвореним від його імені.

У лінгвістичній теорії з метою розрізнення новостворених слів використовують терміни «потенційне слово», «okazionalizm» та «неологізм». Левову частку проаналізованого лексичного матеріалу складають саме okazionalizmi. Ю. Антюфеева характеризує це поняття як «нове слово, створене у мовленні індивіда для потреби випадку, за наявними словотвірними моделями (як продуктивними, так і ні), або запозичене, яке характеризується абсолютною новизною форми, одноразовістю, але дієздатністю від природи (в силу реально існуючої можливості проникнення okazionalizmu в мову за умови затребуваності суспільством), залежне від контексту та таке, яке привертає увагу незвичністю та експресивністю вираження думок» [1, с. 7]. Значна частина таких новотворів використовується лише в поодиноких випадках. Такі лексеми, як *Bushism* [9], [12], *Obamacare* [9], [12], *Obamania* [9], *Trumpism* [9], *Trumpery* [11], увійшли до складу словників, зокрема перелічених вище, і таким чином стали неологізмами.

Усього в ході дослідження проаналізовано 785 відепонімних новотворів. Здійснений аналіз вказує на те, що для творення лексичних інновацій використовується цілий спектр словотвірних засобів та моделей морфологічного, морфолого-синтаксичного та лексико-семантичного способів словотвору.

У результаті кількісного аналізу виявлено, що найбільш продуктивним є словоскладання. Цим способом було утворено 333 лексичні одиниці, що становить 42 % від усіх новотворів, 297 з яких двокомпонентні. Встановлено, що 270 новотворів – це двокомпонентні сполуки, у яких перший елемент – прізвище (епонім), а другий – основа іншого слова, наприклад, *Bush Depression* – «вторгнення та

подальша окупація багатой покладами нафти країни завдяки суперсилі, у результаті вибіркового і помилкового розвідданих» [15], *Obama Cookie* – «(печиво) орео» [15] та *Trump-talk* – «розмовляти у стилі Дональда Трампа, який характеризується контрпродуктивністю, неправдоподібністю і ексцентричністю» [15]. Імена та похідні лексеми використовують значно рідше (21 випадок вживання).

Виявлено також багатокомпонентні епонімні сполуки, утворені поєднанням епоніма (прізвища чи імені президента) та двох і більше компонентів (*Obama Zombie Virus* – «заразне розумове відхилення, спричинене представленням ліберальної/соціалістичної доктрини» [15]).

Основами слів, які сполучаються з епонімами, найчастіше є іменники. Такі сполуки трапляються у 281 випадку. Є також сполуки епонімів із прикметниками (*Obama Colored* – «коли колір твоєї шкіри не темний для афро-американців і не світлий для людей із світлим кольором шкіри» [15], *Trump Stupid* – «катастрофічна форма дурості» [15]), дієсловами (*trumpthink* – «як і в романі Дж. Оруела 1984, від людей вимагається думати так, як це робить Старший Брат – Трамп, незважаючи на розбіжності із реальністю» [15]), займенниками (*Obama it* – «забрати без дозволу власника» [15]), прийменниками (*Trump Out* – «примусити когось чи щось покинути якесь місце» [15]), числівником (*Trump Ten* – «вага, набрана у результаті перемоги Дональда Трампа на виборах президента США» [15]) та вигуком (*Obamalolz* – «коли Барак Обама говорить щось смішне» [15]).

Телескопізми складають наступну за чисельністю частину досліджуваних новотворів. Вона налічує 279 лексичних одиниць (35,5%), більше половини з яких (182) похідні від імені та прізвища Барака Обами. Використовуючи класифікацію телескопізмів відповідно до їх структурних особливостей, запропоновану Т. Р. Тимошенко [6, с. 65–68], виявлено телескопічні новотвори усіх трьох типів, зокрема повні телескопізми, часткові та гаплогли.

До повних телескопізмів належать слова, утворені шляхом складання двох або більше усічених основ. Прикладами okazіоналізмів цього типу є *Baraxit* [15], (Bara(ck) + (e)xit), *Nirbama* [13] (nir(vana) + (O)bama), *Obamicon* [15], (Obam(a) + (emot)icon), *Obamover* [15] (Obam(a) + (hung)over) тощо.

До часткових телескопізмів належать лексеми, складником яких є одна повна і одна усічена основа, або такі, що утворені складним поєднанням елементів кількох слів та суфікса, чи суфіксоїда. У такий спосіб утворено, наприклад, *Obamacide* (Obama + (sui)cide) – «вибори чиновника, який є причиною соціального, морального, політичного та економічного занепаду чи колапсу суспільства, яке його обрало» [15]: *Cuba committed Obamacide before there was an Obama!* [15]. За аналогією утворено okazіоналізм *Trumpicide* (Trump + (su)icide) [15]. Однак у нього вкладено дещо інший зміст: «коли ти убиваєш себе для того, щоб зробити Америку знову великою» [15]. Іншими прикладами відепонімних часткових телескопізмів є *Bushzarro* [15] (Bush + (bi)zarro), *Obamabola* [15] (Obama + (e)bola), *Obamapedia* [13] (Obama + (encyclo)pedia), *Trumpocabulary* [15] (Trump + (v)ocabulary) тощо.

Гаплогли – третя група телескопізмів, для яких характерна наявність спільного звуку (звуків) на стику компонентів [4, с. 102], наприклад: *Barackberry* [15] Barack + (B)ackberry, *BYOBama* [13] (BYOB + Obama), *prObamedia* [14] (Pro + Obam(a) + media), *Trumpaganda* [15] (Trump + (pro)paganda), *Trumpacabra* [15] (Trump + (chu)pacabra).

Особливу увагу привертають okazіоналізми, утворені за допомогою словоскладання чи телескопічним способом словотвору, шляхом поєднання імен президентів між собою чи їх поєднання з іменами інших відомих особистостей. Наприклад: *Bushama* [15] (Bush + Obama), *Bushcroft* [15] (Bush + Ashcroft), *Bushitler* [15] (Bush + Hitler), *MaObama* [15] (Mao (Zedong) + Obama), *Donald Clinton* (Donald (Trump) + (Hilary) Clinton) [15], тощо.

Низка досліджуваних лексичних одиниць утворена поєднанням епонімів із запозиченими чи просто іншомовними словами, як-от: *Bushenfreude* [15] (Bush + -en + **freude**, що у перекладі з німецької мови означає «радість»), *Obamaczar* [15] (Obama + **czar**, запозичення з російської), *Obombre* [13] (Obama + **hombre**, у перекладі з іспанської – «друг») чи *Obamanos* [15] (Obama + **vamanos**, запозичення з іспанської мови зі значенням «ідемо»).

Третю за чисельністю групу складають лексеми, утворені шляхом афіксації. Суфіксальний спосіб є найбільш продуктивним серед афіксальних способів словотвору. Суфіксальні okazіоналізми складають приблизно 17,5 % усіх досліджуваних одиниць. Для їх утворення використано такі суфікси: іменникові (-ac, -aholic, -ate, -athon, -ation, -crat, -esque, -eer, -fication -holic, -i, -ie, -ian, -ion, -ism, -ist, -ista, -ite, -itis, -kin, -le, -let, -mobile, -o, -oid, -osis, -phile, -phobic, -s, -ster, -tard, -ville, -y), прикметникові (-able, -al, -ed, -ian, -ing, -less, -oid, -y), дієслівні (-fy), прислівникові (-ly, -ward, -y).

Іменникові суфікси є найбільш продуктивними. За їх допомогою утворено більшість суфіксальних okazіоналізмів.

Суфікс *-aholic* в американському варіанті англійської мови має значення «той, хто демонструє надмірну потребу чи зацікавленість у чомусь» [9]. Наприклад, *Bushaholic* – «той, хто наполегливо

продовжує вірити у те, що президент Америки у період з 2001 до 2009 року був для світу даром Божим» [15]. За аналогією утворено *Obamaholic* та *trumpaholic*, які мають однакову сему «надмірне захоплення» [15].

Іменниковий суфікс *-ism* має кілька значень. Наприклад, у слові *Bushism* – «смішне викривлене твердження авторства Джорджа Буша» [15] суфікс *-ism* використано для «творення іменника на позначення особливостей мови» [12]. Значення «манера поведінки, притаманна (певній) людині чи речі» [11] має суфікс у слові *Obamaism* – «надмірно критичне ставлення до недостойних аспектів політичного процесу, від яких сам не відкріся» [15]. Суфікс *-ism* у слові *Trumpism*, який означає «релігію, в основі якої лежить поклоніння Дональду Трампу» [15], має значення «доктрина, теорія, релігія» [11].

Суфікс *-ite* – дерогативний суфікс, який використовують для позначення прихильників певного руху, доктрини [12]. Оказіоналізми *Bushite* – «прихильник президента Джорджа Буша» [15] та *Obamaite* – «осліплений прихильник проповідника Обама» [15] утворені додаванням цього суфікса.

Суфікс *-ista*, який «позначає прихильників чи послідовників когось або чогось» [9], містять новотвори *Barackista* [15] та *Obamista* [15].

За допомогою суфікса *-itis*, який має значення «захворювання або запалення» [11], за аналогією утворено оказіоналізми *Barackitis* [15], *Obamaitis* [15], *Obamitis* [15] та *Trumpitis* [15].

Сленговий суфікс *-tard* вживають для утворення слів, які мають значення зневаги до чи сумнівів у чийось розумових здібностях [16], наприклад: *Baracktard* [15], *Bushtard* [15] та *TrumpTard* [15].

Цікавим є використання латинського формотворчого суфікса *-i*, який вживають для утворення множини іменників, запозичених з латинської мови [12]. За його допомогою був утворений оказіоналізм *Obami* (форма множини від *Obama*) на позначення «осліплених прихильників проповідника Обама»: *Feeling betrayed by the President's hawkish move to increase troops levels in Afganistan, the Obami are going ape* [15].

З-поміж досліджуваних суфіксальних новоутворень трапляються також прикметники. Наприклад, суфікс *-ed*, за допомогою якого утворюють дієприкметники [11]: *bushed* [15], *Obamified* [15]. Прикметниковий суфікс *-y* із значенням «сповнений чогось, який має властивість» [12] використаний при утворенні оказіоналізму *bushy* – «нерозумний, зроблений не будучи продуманим, як робить Джордж Буш»: *Sticking your hand on that hot flame was just bushy* [15]. За допомогою цього суфікса також утворено оказіоналізм *Trumpy* – «такий, що нагадує 45-го президента США фізично, емоційно та/чи психологічно»: *Stephanie is like totally acting Trumpy today* [15].

Дієслівний суфікс *-fy* при додаванні до іменників позначає процес створення чи виготовлення чогось [12]. *Trumpify* – «збудувати стіну» [15] утворено додаванням цього суфікса: (Person 1) «*That tornado really messed up that wall*». – (Person 2) «*Yeah, I need to trumpify it up*» [15].

Прислівники в основному утворено за допомогою суфікса *-ly* – «у (певний) спосіб» [12] (*Bushaiantly* [15], *Obamanoically* [15]). Для утворення оказіоналізмів цієї частини мови використано також суфікси *-ward* (*Trumpward* [14]) та *-y* (*Trumpy* [15]).

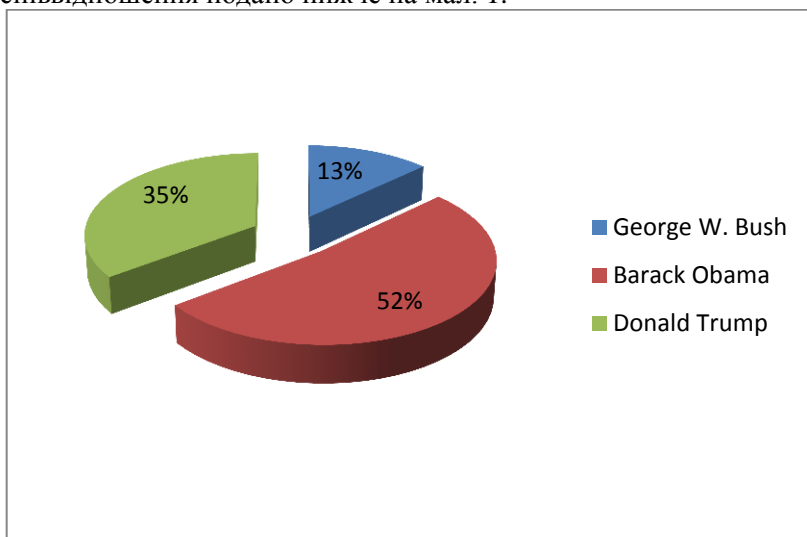
Оказіоналізми, утворені префіксальним способом словотвору, трапляються рідко (*anti-Bush* [15], *pro-Bush* [15]).

Встановлено, що 23 % афіксальних оказіоналізмів утворено шляхом поєднання епонімів із суфіксоїдом, як-от *Trumpopolis* – «нова реальність, раніше невідома людям» [15]. Із-поміж суфіксоїдів найбільш продуктивними є: *-nomics*, який в американському варіанті англійської мови використовується для творення складних слів на позначення (певного) виду економічної політики, або ж такої, що асоціюється із (певним) державним діячем [9], *-phobia* зі значенням «надмірний страх перед чимось», «непереносимість чи відроза до» [11] та *-mania* на позначення певного виду розумової аномалії чи одержимості, або ж надмірного ентузіазму чи поваги [12]. З їхньою допомогою утворено, зокрема, оказіоналізми *Bushanomics* – «здатність розвалити економіку за дуже короткий проміжок часу» [15], *Trumpophobia* – «страх перед Дональдом Трампом» [15] та *Obamamania* – «захоплення президентом Бараком Обамою та усім, що він уособлює, в цілому світі» [15]. Використовувалися також інші суфіксоїди, як-от: *-(a)holi*, *-looking*, *-meter*, *-mobile*, *-ology/logy*, *-philia*, *-phobe*, *-polis*, *-saur(us)*, *-sphere*, *-speak*, *-ster*.

У результаті дослідження виявлено також оказіоналізми, утворені за допомогою графічного скорочення (*Bush #3* [15], *Bush43* [15], *Trump2016* [15], *trumpdid9/11* [15], *W* [15]), конверсії (*to bush* [15], *to georgebush* [15] та *to George W. Bush* [15], *to barack* [15], *to trump* [15], *to Donald Trump* [15]), багатоконпонентного словоскладання (*Barack-A-Wear* [15], *Obama-No-Drama* [15]), додавання нових значень (наприклад, *George W. Bush* (480 значень), *Barack Obama* (163 значення), *Barack Hussein Obama* (8 значень), *Donald J Trump* (8 значень), *Trump* (262 значення) [15]), тощо. Низка досліджуваних лексем утворено поєднанням кількох способів словотвору, як-от *the «DT»* – «назва

стилю зачіски Дональда Трампа»: *All the babe's are making a fuss over Noah and his new hair style... the «DT»* [15]. Цей приклад є ілюстрацією поєднання словоскладання із лексичним скороченням та використанням графічних символів.

Частка лексичних одиниць, утворених від епоніма Barack Obama (52 %), значно перевищує кількість новотворів, твірною основою яких стали епоніми George W. Bush (13%) чи Donald Trump (35 %). Їх відсоткове співвідношення подано нижче на мал. 1.

Мал. 1. Оказіоналізми, твірною основою яких є епоніми George W. Bush, Barack Obama та Donald Trump

Перш за все, результати дослідження засвідчують більшу популярність Барака Обами як особистості. Перші новотвори з його іменем почали з'являтися, ще коли він був сенатором. Крім того, як стверджує Д. Гайданка «лінгвокреативність може рівною мірою залежати як від семантичних, так і фонетичних процесів, та ключовим фактором, що зумовлює лексикалізацію новотвору є евфонія» [2, с. 23]. Вагому роль також відіграє потенціал сполучуваності та римування. Саме тому ім'я і прізвище Барака Обами є найбільш продуктивними основами для творення слів, тобто «neologism-friendly» [8]. Як стверджує автор статті «Baracktical Obamaspeak», «важчим завданням <...> буде знайти слова, які неможливо легко поєднати як із іменем Barack, так і з прізвищем Obama» [8]. У ролі твірної основи використовують як ціле ім'я (*Jabaracky* [13]) та прізвище (*BYOBama* [13], *Brobama* [15]), так і усічення імені *Barac-* (*Baractogenarian* [15]), *Bara-* (*Baraxit* [15]), *Bar-* (*Baroxysm* [13]) чи прізвища *Obam-* (*Obamunism* [15]), *Oba-* (*obaniac* [15]), *Ob-* (*Obortion* [15]), *O-* (*Omentum* [13]), *-bama* (*Nirbama* [13]), *-ama* (*Bushama* [13]), що практично відсутні у лексичних одиницях, утворених від імен Джорджа Вокера Буша чи Дональда Трампа. Останні в основному є похідними або лише від прізвища, або від цілого імені.

Отже, результати дослідження свідчать про те, що словоскладання є найпродуктивнішим способом словотвору і має найсуттєвіший вплив на зміни у словниковому складі сучасної англійської мови. Простежується також тенденція суттєвого збільшення частки телескопійних новотворів, що вказує на трансформацію словотвірних процесів початку XXI століття. Подальше вивчення відепонімних новотворів дозволить встановити їхню функційну спрямованість та розширити розуміння словотвірних процесів у англійській мові.

Список використаної літератури

1. Антюфеева Ю. И. Английские новообразования в развитии: потенциальное слово, окказионализм, неологизм: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 – герм. языки / Ю. И. Антюфеева. – Белгород, 2004. – 19 с.
2. Гайданка Д. В. Лінгвокреативність та її роль в окказіональному словотворенні / Д. В. Гайданка // Одеський лінгвістичний вісник. – 2015. – Вип. 5(1). – С. 21–25.
3. Дзюба М. М. Епоніми в українській науковій термінології: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 – укр. мова / М. М. Дзюба. – Луцьк, 2011. – 20 с.
4. Дзюбіна О. І. Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж Twitter та Facebook (на матеріалі англійської мови): дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 – герм. мови / О. І. Дзюбіна. – Львів, 2016. – 206 с.
5. Зацний Ю. А. Шляхи і способи збагачення сучасної розмовної лексики / Ю. А. Зацний // Нова філологія. – Запоріжжя: ЗНУ, 2009. – Вип. 34. – С. 190–196.
6. Тимошенко Т. Р. Телескопия в словообразовательной системе современного английского языка: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 – герм. языки / Т. Р. Тимошенко. – К., 1975. – С. 65–68.

Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – Випуск дванадцятий. – 2017 рік

7. Фоменко О. С. Лінгвістичний вимір «Бренду Барак Обама» (на матеріалі англійської мови) / О. С. Фоменко // Актуальні проблеми міжнародних відносин: збірник наукових праць. – К., 2010. – Вип. 91, ч. I. – С. 60–67.

8. Baracktical Obamaspeak [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economictimes.indiatimes.com/opinion/et-editorial/baracktical-obamaspeak/articleshow/5411073.cms>

9. Collins English Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>

10. McGuigan B. Rhetorical Devices: A Handbook and Activities for Student Writers / B. McGuigan. – Prestwick House Inc., 2007. – 234 p.

11. Merriam-Webster Dictionary and Thesaurus [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.merriam-webster.com/>

12. Oxford Advanced American Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/american_english/

13. Slate's Dictionary of Obamaisms [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slate.com/search.html#search=Slate%27s%20dictionary%20of%20Obamaisms>

14. The Rice University Neologisms Database [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.neologisms.rice.edu/>

15. Urban Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.urbandictionary.com/>

16. Wiktionary, the free dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://en.wiktionary.org/wiki/-tard>

Сабан О. В., Матковская О. Й. Словообразовательный потенциал эпонимов в современном английском языке.

Аннотация

В статье рассматриваются особенности словообразования окказионализмов и неологизмов в современном английском языке, словообразовательной основой которых служат эпонимы, а именно – имена президентов США начала XXI века. Проанализировано их структуру и семантику. Установлено, что словосложение – самый продуктивный способ словообразования отэпонимных лексических единиц.

Ключевые слова: неологизм, окказионализм, эпоним, словообразование, современный английский язык.

Saban O. V., Matkovska O. Y. Word-formation potential of eponyms in modern English.

Summary

This article examines eponym-based lexemes in modern English. The background of the study is determined by the fact that it is important to monitor how the English language changes over time, which influences other languages all over the world. The main aim of this article is to outline linguistic and cultural features of eponym-based occasionalisms creation in modern English, as well as to analyze their structural and semantic characteristics. The object of the study is lexemes formed from eponyms, namely the ones that are the names of the USA presidents of the beginning of the 21st century (George W. Bush, Barack Obama and Donald Trump). Special attention is given to the structural and semantic characteristics of lexemes derived from such eponyms. The total number of the analysed words is 785. It was revealed that compounding is the most productive word-formation method. Blending is also often used and its growing word-formation potential signifies transformations in word-formation processes in modern English. Further analysis of eponyms and their derivatives will help outline their functions and better understand modern word-formation processes.

Key words: neologism, occasionalism, eponym, word formation, modern English.

УДК 81'42

Сазонова Я. Ю.,
кандидат філологічних наук, доцент,
докторант кафедри української мови
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
E-mail: s-and@yandex.ua

АКТУАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО СМІСЛУ «СТРАХ» В АНГЛОМОВНИХ Й УКРАЇНОМОВНИХ ТЕКСТАХ (на матеріалі оповідань про привидів)

У статті представлено аналіз шляхів актуалізації комунікативного смислу «страх» на текстовому рівні в дискурсі жахів. Для аналізу обрано тексти оповідань про привидів англійською й українською мовами задля забезпечення об'єктивності висновків. Доведено, що вираження смислу «страх» у текстах про привидів ґрунтується на загальноєвропейській традиції й актуалізується в атрибутах і предикатах, що потребують для розуміння спільного культурно-історичного тла; виділені варіації смислу «страх».

Ключові слова: дискурс жахів, комунікативний смисл, страх, текст, оповідання про привидів, суб'єк-джерело страху.